

Dabas zinības | Eksperimenti

Apkārtnes plāna zīmēšana

Skolēns mācās zīmēt apkārtnes plānu. Praktiskajā darbā pielieto savas zināšanas un izpratni par debespusēm, mērogu un topogrāfiskajām zīmēm.

Nepieciešams:

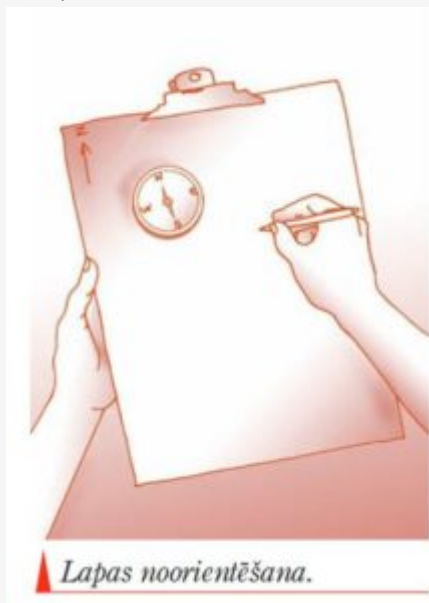
1

- kompass
- balta A4 lapa
- topogrāfisko zīmju atgādnēs
- zīmulis
- lineāls
- dzēšgumija

Darba gaita:

2

1. Sagatavo lapu, atzīmējot tajā debespuses – ar bultiņu norādi ziemeļus (Z).
2. Izvēlies vietu apkārtņē, no kuras veidosi plānu.
3. Noorientē lapu – uz lapas uzliec kompasu un lapu pagriez tā, lai magnētadatas Z sakristu ar uzzīmētās bultiņas Z. Kad lapa ir noorientēta, nemaini tās stāvokli.

4. Atzīmē lapā punktu, kur tu atrodies (stāvpunktu).
5. No tā ar zīmuli un lineālu novelc līnijas uz objektiem, kuri jāiezīmē plānā. Iezīmē ceļa virzienu. Pēc tam var pārvietoties, jo virzieni ir uzzīmēti.
6. Zīmējot plānu, ievēro mērogu (1 cm – 1 solis)!
7. Izmēri ar soļiem attālumu līdz kokiem, mājai vai citam objektam, kuri jāiezīmē.
8. Aprēķini, kādi attālumi jāatliek plānā līdz katram objektam un atliec tos, izmantojot lineālu.
9. Izmantojot topogrāfiskās zīmes, iezīmē objektus.

Metodiskās norādes:

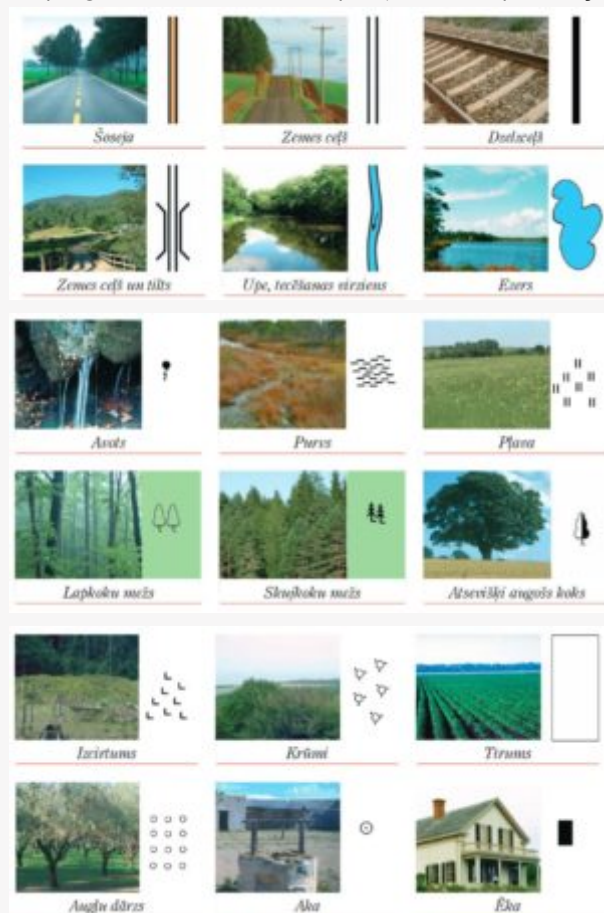
3

Pieņemts, ka plāna augšējā mala ir vērsta ziemeļu virzienā. Lapas kreisajā stūrī uzvelc bultu, kas to norāda! Ziemeļiem pretējā pusē atrodas dienvidi, pa labi – austrumi, pa kreisi rietumi.

Lapu un kompasu turi horizontāli, citādi magnētadata nerādīs precīzi!

Mērogs norāda, cik reizes patiesie attālumi dabā ir samazināti uz papīra. Šajā gadījumā – 1 cm plānā atbilst 1 solim dabā. Vecāku klašu skolēns var izvēlēties konkrētu mērogu, piemēram, 1 cm plānā atbilst 1 metram vai 10 metriem dabā (vajadzīgi mērinstrumenti).

Topogrāfiskās zīmes ir pieņemtie apzīmējumi, ko izmanto objektu attēlošanai plānā.

Zīmējot plānu, neizvēlēties pārāk plašu apkārtni. Var rasties grūtības plānā attēlot visus esošos objektus, izmērīt attālumu līdz tiem.

Darba drošība! Ievēro ceļu satiksmes drošības noteikumus!

Sagatavoja: Santa Viļuma

Adaptēts pēc Ilgonis Vilks, Regīna Gribuste, Skaidrīte Vilciņa, "Dabaszinības 4.klasei", Lielvārds, 2005.g.

Iesniegt savu eksperimentu

Latvijas Ķīmijas un farmācijas
uzņēmēju asociācija

Dzirnavu iela 93-27, Rīga, LV-1011

(+371) 67298683

lakifa@lakifa.lv